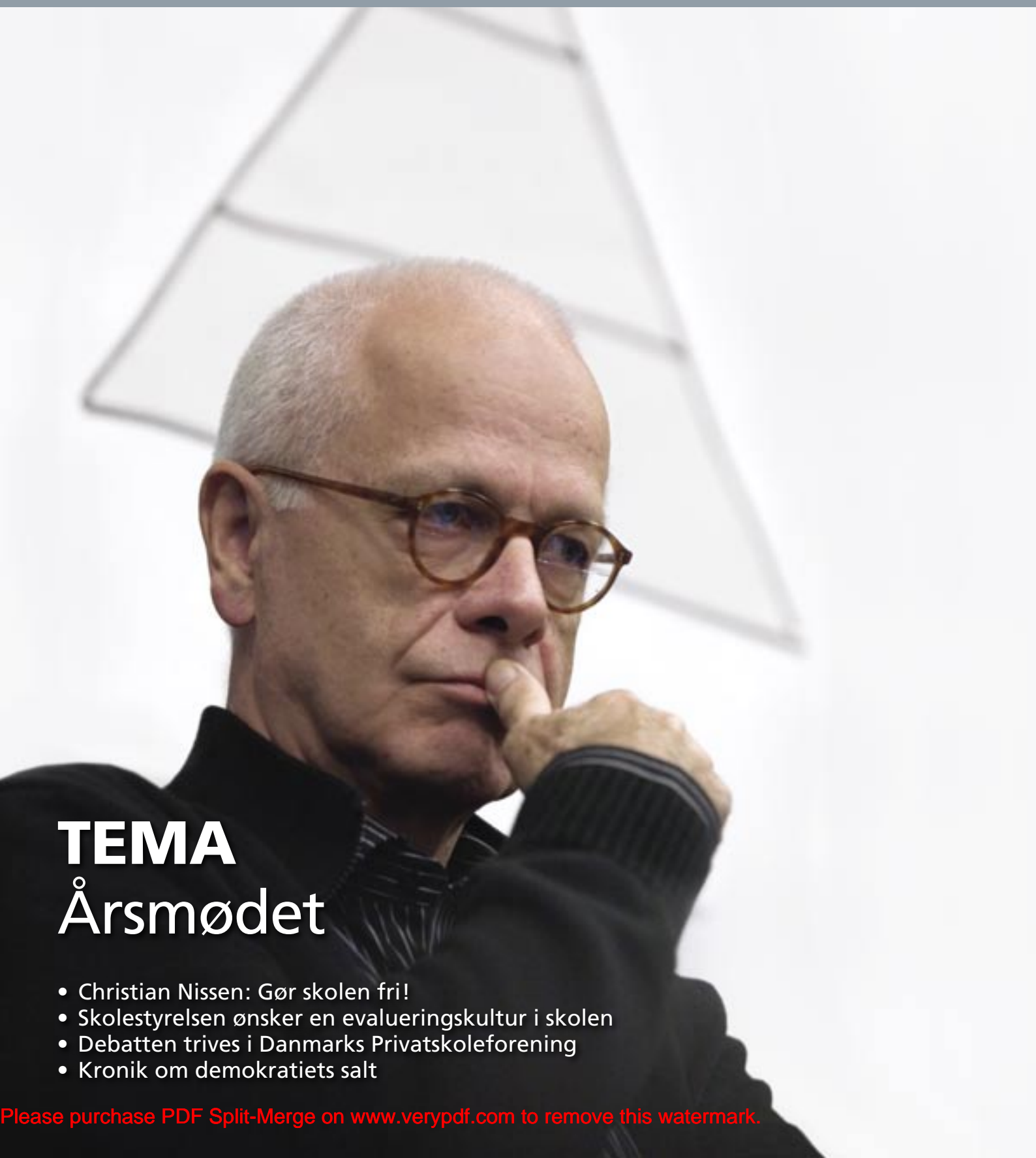

Nyt om

Privatskolerne

Nr. 6 · November · 2007

Udgivet af Danmarks Privatskoleforening

TEMA Årsmødet

- Christian Nissen: Gør skolen fri!
- Skolestyrelsen ønsker en evalueringskultur i skolen
- Debatten trives i Danmarks Privatskoleforening
- Kronik om demokratiets salt

02 LEDER

02 Gø!

03 ÅRSMØDET

03 Skolen skal udvikle en evalueringskultur

04 Christian Nissen: Gør skolen fri!

06 Bestyrelsens beretning

08 Debat på årsmødet

09 Jazz, sjov og underfundighed

10 Referat af årsmødet

15 KRONIK

15 Om demokratiets salt

Foto

Forsidefoto og øvrige billeder i dette nummer er fra årsmødet på Hotel Nyborg Strand.

Nyt om Privatskolerne

Udgives af Danmarks Privatskoleforening (stiftet 1921) for bestyrelsesmedlemmer og skoleledere på foreningens medlemsskoler.

ISSN 1399-3097

Ny Kongensgade 10
1472 København K
Tlf.: 33307930
Fax: 70202643
info@privatskoleforening.dk
www.privatskoleforening.dk

Abonnement

6 numre pr. årgang kr. 250
Bestilles på giro 412-4626
mrk. "nyhedsbrev"

Redaktionsudvalg

Kurt Ernst (ansv.)
Karsten Suhr
Pia Boisen
Ebbe Forsberg
Søren T. Lodahl
Anne Dorte Lindquist

Redaktør

Mathias Wulff Jensen, Rostra Kommunikation A/S
mwj@rostrapr.com

Layout

Roll

Foto

Omar Ingerslev

Repro og Tryk
Als Offset

Danmarks Privatskoleforenings sekretariat

Ebbe Forsberg, sekretariatschef
Søren T. Lodahl, konsulent
Anette Holmgreen, bogholder og kursussekretær
Anne Dorte Lindquist, medlems- og kursusadministration

Af Kurt Ernst, formand for
Danmarks Privatskoleforening

GØ!

Årsmødet 2007 er overstået. Godt overstået, mener bestyrelsen, men hvad synes I? Det er nemlig mere interessant med teaterchefen Peter Langdals ord at stille spørgsmålet til skolernes bestyrelser og ledelser: "Fik I noget med hjem"?

Hvad ville foreningens bestyrelse med årsmødet? Ja, først og fremmest ønskede vi at sende signalet om, at uanset alle umulige regler om alt muligt, så er de private skoler fyldt med den optimisme, den vitalitet, den tro på livet, som er forudsætningen for at lære børn dét, de har brug for. Vi syntes netop, der var plads til den gode fortælling om dagligdagens helte på de frie grundskoler. Om ledere, der trods snærende bånd, gør det umulige muligt. Om lærere, som vi gerne vil give mere plads til. Om forældrene, der vil noget med deres skoler. Om børn, som vi voksne har et kæmpeansvar overfor.

Samtidig ville vi gerne pege på, at kontraktstyring ikke dur over for skolerne og i klasseværelserne. Vi er på mange måder tilfredse med vilkårene for vores virksomhed(er), men til politikkerne siger vi: Overdriv nu ikke kontrollen, prøv med lidt tillid!

Vi kom ikke med anbefalinger før valget den 13. november, men det er åbenbart, at nogle politikere har mere forstand på frie skoler end andre. Det er så vores held, at et stort flertal af liberale fra højresiden og af socialister fra den anden side har indset, at frie skoler altid vil være et plus – altid vil kunne styrke sammenhængskraften. Men vi ved også, at der på begge sider er mange ignoranter. Vi skal "spotte dem" og tale med dem, og så må vi håbe, at de er inden for pædagogisk rækkevidde.

Måske var det allervigtigste for bestyrelsen, at vi fik nogle tydelige signaler fra medlemmerne. Vi vil gerne takke jer for jeres deltagelse, for jeres engagement og for jeres tilkendegivelser. Bestyrelsen fik "noget med hjem". Jeg mener, at vi efter årsmødet er blevet klogere på, hvad det er, vi skal beskæftige os med i det næste års tid. Men lad der nu ikke gå et år, inden I giver lyd igen. Vi har hele tiden brug for signaler fra jer. Som en skoleleder efter årsmødet skrev til os i en mail om det, der kan gøre livet surt for en skoleleder: "Skimlæs – eller lad være – det kan være, DP synes, jeg spilder jeres tid – men jeg har det godt med at tro på, at I holder af at høre "græsrodderne gå".

Ja, gå videre og højere! Det er vores doping. Årsmøderne – og tiden i mellem dem – skal bruges til at gøre opmærksom på, hvad Frie Grundskoler kan tilbyde samfundet, familierne og børnene. Ja, lidt bombastisk udtrykt handler det om at gå eller dø!

Kurt Ernst, den 5. november 2007.

Vi skal udvikle en evalueringskultur

Som direktør i Skolestyrelsen har Martin Isenbecker mødt meget modvind. Alligevel er han ambitiøs omkring test i grundskolen. Han fremhævede på årsmødet, at det er vigtigt at udvikle en bred evalueringskultur

Af Mathias Wulff Jensen

Da Martin Isenbecker blev direktør i Skolestyrelsen – Styrelsen for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Grundskolen – ringede han glad hjem til sin mor for at fortælle nyheden. At han blandt andet skulle være med til at udvikle et helt nyt, individuelt testsystem til grundskolen. Han forventede, at hun på et tidspunkt ville sige tillykke. Men moderen, der gennem 37 år har været folkeskolelærer, var noget tavs. Indtil hun spurgte: ”Hvorfor skal jeg bruge tid på elevplaner og test? Jeg behøver ikke alt det, for jeg kender da mine elever, og i øvrigt bruger jeg test i forvejen.”

På samme måde som hans mor har andre også udtrykt skepsis over for test og evaluering. Men det var ansvaret for den mislykkede afvikling af de digitale afgangsprøver i maj i år, der førte til, at han i to måneder brugte meget af sin tid til at sige undskyld, anslår han selv. Da han besøgte DP's årsmøde, blev der dog tid til andet end undskyldninger.

Evalueringskultur i grundskolen

Martin Isenbecker fortalte nemlig om styrelsens bredere opgave: At udvikle og styrke en evalueringskultur i grundskolen:

”En evalueringskultur består af langt mere end test og prøver. Den indebærer et systematisk arbejde med at indsamle viden om elevernes

udbytte af undervisningen og at anvende denne viden til at udvikle kvaliteten. Når man evaluerer, retter man søgelyset mod nogle bestemte områder af undervisningen og elevernes læring. Man kan se, at når et fag bliver prøfefag, får det en mere central placering i bevidstheden hos både elever og lærere. Den samme effekt kan udnyttes i en bredere sammenhæng gennem en systematisk evaluering af forskellige sider af undervisningen og elevernes læring,” sagde Martin Isenbecker.

Evaluering skal udvikles lokalt

Martin Isenbecker betonedede, denne udvikling skal ske lokalt:

”Evalueringskultur er ikke noget, der skal komme centralt fra København. Der er mange former for evaluering. Testene er et redskab blandt andre. Og hvordan man vil evaluere, anvende testresultaterne og følge op på evalueringerne, skal udvikles på den enkelte skole. Test er ikke løsningen på alle problemer – men anvendt rigtigt kan de bidrage til at udvikle kvaliteten,” slutter direktøren. Og Martin Isenbeckers mor? Hun er ikke så skeptisk længere ...

Skal der udvikles en evalueringskultur i skolen?

**Skoleleder
Michael Dam-Jensen
fra Taastrup Realskole:**

”Det er tidens trend og det eneste rigtige. En moderne skole er nødt til at evaluere. Man er nødt til at se, hvad der virker. Der må vi bare følge med og helst lave vores egne modeller. Så lad os se at komme i gang!”

**Bestyrelsesmedlem
Karina Houborg fra
Elise Smiths Skole i Århus:**

”Jeg synes, det er fint, at børn lærer at forholde sig til deres præstationer, og hvad de kan i forhold til andre. Men det handler også om kvalitetsudvikling, så der skal være flere elementer i det.”

Gør skolen fri!

Skolen er i disse år ved at blive tilpasset et industrisamfund, der er ved at klinge ud, lød det fra Christian Nissen, da han besøgte årsmødet i DP. Videnssamfundet kræver nytænkning og mere frihed til skolerne.

Af Mathias Wulff Jensen

Christian Nissen leverede på årsmødet et engageret og tankevækkende indlæg om skolens rolle i samfundet og kom også med sine bud på, hvordan skolen kan tænkes i fremtiden. Foredraget begyndte dog med et kig tilbage på Danmark i slutningen af 1800-tallet, hvorfra en del af ideen om den frie og decentrale skole stammer.

Den danske grundskole giver resultater

”Andelsbevægelsen og hele omlægningen af dansk landbrug gik hånd i hånd med oprettelsen af frimenigheder, friskoler, højskoler og så videre. Det var en folkebevægelse uden central styring. Modviljen mod Estrup fik danskerne til at sky centralismen og skabe frie, lokale fællesskaber. Sådan gik det ikke i Sverige, og deres skolesystem er i dag langt stivere end det danske,” fortalte Christian Nissen og forklarede, at der går en tråd fra denne bevægelse til Danmarks gode resultater i det globaliserede videnssamfund:

”En dansk general fortalte mig for et års tid siden, at udenlandske militærfolk er nysgerrige og forundrede over, hvorfor danske soldater klarer sig så godt, selv om Danmark ikke har været i krig siden 1864. Generalens svar til de udenlandske kolleger var kort og godt: Den danske grundskole. I krig går det aldrig, som man forventer. Derfor nytter det

ikke at følge instruktionsbøgerne og de faste skabeloner. Der skal kunne handles spontant og kreativt, og det kan de danske soldater. De er gode til at finde nye og alternative veje, og – ikke mindst – kan de gennemføre det som en gruppe i en social sammenhæng. Det skyldes ikke deres militære træning, men det de har lært i den danske grundskole.”

At kunne finde alternative veje og på andre måder at finde på nyt er nogle af de krav, som vi i høj grad stilles over for i det moderne videnssamfund. Christian Nissen udtrykte det på den måde, at vækstmulighederne i dag ligger i yderkanterne af det velkendte.

Skolen tilpasset industrisamfundet

Samtidig kritiserede Nissen dog meget af styringstænkningen inden for skoleverdenen for at bevæge sig imod industrisamfundet, imens resten af samfundet er i færd med at tilpasse sig videnssamfundet.

”I industrisamfundet foregik produktionen på den måde, at man samlede en masse mennesker på ét sted og håndhævede en masse detaljerede adfærdsregler, så alle handlede som små hjul i en stor maskine. Det er nøjagtig det, der sker nu: Vi indfører regler og manualer, vi måler og vejer og kontrollerer. Vi tror ikke på, at folk selv kan tilrettelægge deres arbejde”, meldte Christian Nissen ud og gjorde det klart, at udviklingen har fået følger:

”Skolerne er i dag præget af en proletarisering, som hører industrisamfundet til. Danmarks Lærerforening, kommunerne og staten er gået hånd i hånd ned i kontrollen og mistillidens morads. Det er, som om de inde i København siger: ”De kan nok ikke selv finde ud af det derude - vi må hellere lave det for dem.”

Gør skolerne fri!

Oveni er der med industrisamfundet også fulgt en skarp opdeling af tiden i arbejdstid og fritid. Et skel, der ikke eksisterede i landbrugs-samfundet, men som med industrisamfundet kom ind de fleste steder – også i skolen. Christian Nissen kritiserede denne opfattelse:

”Vi kalder den tid, hvor vi ikke arbejder for ”fritid” – fri tid. Arbejdet er med andre ord det modsatte – altså ufri tid, slavetid, hvilket er meget betænkeligt. Denne opfattelse hører industri-alderen til, og jeg forudsiger, at den vil miste sin betydning igen,” sagde Christian Nissen og sammenlignede skolens situation med andre videnstunge organisationer.

”Jeg kender ikke andre arbejdspladser, hvor man har fastlagt tid på, hvornår man skal forberede sig og slet ikke med landsdækkende, ensret-tende normer. Og så et år forud! Tænk, hvis man fjernede alle de regler... Min holdning til det er klar: Gør skolerne fri!”, kom det fra Christian Nissen, der næppe mødte megen uenighed fra årsmødedeltagerne.

Frihed, respekt og produktive konflikter

Ifølge Christian Nissen skal rekrutteringsproblemet nok holde skolelederne fra at stramme skruen for hårdt. Men der må være rum til at lede uden den unødige indblanding fra politikerne – og skolebestyrelsen. Den senere paneldebat viste, at der er forskellige holdninger i DP til det sidste.

Men Nissen gjorde også opmærksom på, at ledelsen skal støtte op om lærerne, når de forsøger at hævde deres faglige professionalitet over for de mange forældre, der ser sig selv som eksperter i deres egne børns undervisning. Også politikerne kunne være bedre til at respektere lærerne:

”Selv om der er meget, der kan gøres bedre i skolerne, er vi des-værre kommet til at stille lærerne i et alt for dårligt lys. Ville en

virksomhedsleder håne sine medarbejdere på gulvet, lige som Anders Fogh Rasmussen kom til, da han talte om ”rundkreds-pædagogik”? kommenterede Christian Nissen, der sluttede med en opfordring til ikke at frygte konfrontationer, når vejen for fremtidens skole skal banes.

”Hvis vi skal bringe skolen bare et stykke videre mod videnssamfundet, skal der noget radikalt til. I slutningen af 1800-tallet var drivkraften en strid – en grundlæggende kamp mellem bønderne og Estrup. Uden sådanne konflikter, bliver der for meget andemad!”

Er skolen blevet proletariseret?

**Viceforstander Jan Nielsen
fra Sejergaardsskolen i Tølløse:**

”Ja. De yngre lærere spørger i højere grad: ”Hvad får jeg for det?”. Tidligere gik de ældre lærere ofte forrest uden at kræve betaling for dit og dat, når der skete noget på skolen. De er der ikke længere til at levere den måde at drive skole på videre til de yngre.”

**Skoleleder Inge Sjøgaard
fra Sankt Knuds Skole i Århus:**

”Det skrues jo sammen fra centralt hold, så det bliver lønarbejde. Det slipper hverken lærere eller ledelse uden om. Det er tåbeligt, at man skal planlægge et helt skoleår i detaljer, og at lærerne skal varsles fire uger i forvejen, hvis planen må laves om.”

Det vigtigste er ikke at undervise i demokrati, men at undervise demokratisk

Kontrakter og statistik skal ikke være motoren for forandringer, lød det i bestyrelsens beretning.

Kurt Ernst benyttede også lejligheden til at sende lærerne en varm kærlighedserklæring og hævde friskolernes demokratiske indsats.

Af Mathias Wulff Jensen

Kurt Ernst begyndte sin fremlæggelse af bestyrelsens beretning med et udfald mod politikernes ”forkærlighed for programmering og standardisering”, der med statistik i hånd opbygger et kontraktsamfund, der rammer både offentlige og private skoler.

”Problemet er, at mennesker ikke – og da slet ikke børn – kan sættes på en formel. Er vi ikke for langt ude, når der ikke er tillid til, at kommunerne og skolerne selv kan finde ud af normeringer? Hvorfor

er politikerne så bange for de professionelle faglige skøn? Hvad skal vi med mere historie i skolen, når politikerne ikke selv vil lære af den? Matematik er et superfag, men til at regulere menneskelivet dur det ikke!” slog Kurt Ernst fast og henlede opmærksomheden på, hvordan den statistisk baserede viden i kraft af blandt andet ”PISA-chokket” og ”Nakskov-effekten” har skabt grobund for ændringer i skolen, som næppe har pædagogiske begrundelser.

Resultatet er, at skolen er blevet en del af kontraktpolitikken, og Kurt Ernst forudsagde, at vi snart kommer til at se eksempler på,

at forældre vil anlægge civilretslige søgsmål mod skolen, som kontraktligt er forpligtet til at sikre elevernes kompetenceniveau.

Vi skal forholde os til fordomme

Bestyrelsen meldte ud, at privatskolerne må forholde sig til de fordomme om manglende socialt ansvar, som jævnlige luftes af forskellige stemmer i debatten.

”Vi har lige så mange af de dyre specialundervisningskrævende børn, men børnene er meget uens fordelt på skolerne. Imidlertid er det et problem for os, at så mange synes at mene, at vi ikke i tilstrækkelig grad påtager os det sociale ansvar. Vi er nødt til at forholde os til den offentlige mening. Det er der for øvrigt ikke noget skræmmende i. Det har vi jo netop altid skullet.”

Formanden kom i den forbindelse ind på, at DP vil arbejde for en fordobling af det beløb, der gives som fripladstilskud, så der bliver mere plads til de økonomiske ressourcetsvage forældre.

Lærerne bedre end deres rygter

Hvorfor falder ansøgerantallet til lærerseminarierne år efter år? Det var et spørgsmål, som Kurt Ernst tog op i beretningen.

”Nogle tror, at alene kolde kontanter kan løse problemet. DP mener, at der også er behov for en varm og venlig anerkendelse,” sagde Kurt Ernst og beklagede de suverænitetsstab, som lærerne har måttet finde sig i gennem tyve år: Opfattelsen fra 90’erne af at børn, ikke lærere, skulle skabe rammerne for skolen. Indførelsen af detaljerede timetællingsystemer. Et skifte i fokus fra faglighed til lærerpersonlighed. Og måske vigtigst: En indskrænkning af metodefriheden. Formanden gik imod denne deroute:

”DP afsender hermed en kærlighedserklæring til den danske lærer, som er meget bedre end sit rygte og nok kunne for tjene at blive taget med på en lytter engang imellem. Det forekommer os at være en kendsgerning, at der på de skoler, hvor lærerne fortsat kan få lov til at undervise og fortsat have deres frihed i undervisningsrummet, dér finder man også det gode undervisningsmiljø og den glade og positive lærer.”

Privatskolernes berettigelse

Sidst i beretningen blev Stefan Hermann citeret for at sige, at

skolen i de seneste 50 år har været fokuseret på at udvikle børnene i projekt ”lykke”, projekt ”fællesskab” og projekt ”kompetence”, men i mindre grad har fokuseret på at myndiggøre eleverne som borgere. Kurt Ernst knyttede en refleksion dertil:

”Tænk, hvis det nu forholdt sig helt omvendt. Tænk, hvis de gode borgere faktisk fravalgte folkeskolen på grund af dens projektmanagement og med glæde betalte skatten eller skolepengene for et tilvalg af privatskolen, fordi denne netop bidrog til fællesskabet gennem sit enestående tilbud om en skole, hvor faglighed og almen fællesdannelse ikke bare er ord i et farveglitrende kampagnemateriale,” kom det fra formanden, der med henvisning til den øgede detailstyring fra oven sluttede med disse ord: ”Det vigtigste er ikke at undervise i demokrati, men at undervise demokratisk.”

Skal statistik og økonomi være de drivende kræfter i politikernes visioner for skolen?

Afdelingsleder Helle Holm fra Kvikmarkens Privatskole i Søborg:

”Jeg synes, den tendens er dybt nedslående. Det er dybt deprimerende, at politikerne på den måde lader sig styre af tallene.”

Bestyrelsesformand Flemming Høgh fra Ryomgaard Realskole:

”Grundlæggende synes jeg ikke om det. Men man kan godt forstå det, for det er jo det nemmeste at forholde sig til. Desværre reagerer de ved at fratage skolerne det frie valg på områder, som vi selv er i stand til at varetage. Det er en trist udvikling.”

Debat på årsmødet

Af Mathias Wulff Jensen

Debatlysten var stor på DPs årsmøde. Ikke mindst da direktør for Skolestyrelsen, Martin Isenbecker, var på talerstolen. Blandt andet spurgte Jimmy Pedersen fra Sigerslevøster Privatskole, om gruppeeksamen var død eller kunne blive genindført. Direktøren for Skolestyrelsen svarede i lange vendinger, at det var op til lovgiverne. Da Bo Mehl Jørgensen fra Frederikssund private Realskole spurgte, om der – på grund af sommerferiens flytning – fortsat skulle undervises efter afholdelsen af eksamen, var Martin Isenbecker mere imødekommende og lovede at se på det.

Skal bestyrelsen ansætte lærerne?

Der var paneldebat efter Kurt Ernsts fremlæggelse af bestyrelsens beretning. Søren Jensen lagde ud med et indlæg om, at skolebestyrelser bør give skoleledelsen udstrakt frihed, for eksempel til selv at foretage ansættelser. En håndoprækning i salen viste, at kun få tilstedeværende skoleledere havde enekompetencen til at ansætte lærere. Skoleleder Leif Laursen fra Forældreskolen i Århus gav Søren Jensen ret med ordene: ”Jeg er ansvarlig for mit hold, så vil jeg også have lov at sætte det”. Claus Jakobsen, bestyrelsesformand

på Frederikssund private Realskole, var mere kritisk. Med henvisning til håndoprækningen sagde han: ”If it ain’t broken, don’t fix it!”.

Udvikling giver resultater

Nødvendigheden af at udvikle sig og fortælle omverdenen om, hvad skolen kan og står for, var emnet for Henriette Kaarsbo Andersens indlæg. Hun fortalte om Hjørring Private Realskoles gode erfaringer med blandt andet udviklingsmøder og strategiseminarer. Hun opfordrede også skolelederne til at være gode til at opfange de gode toner fra lærerne, så bestyrelserne også kan lære fra neden. De gode resultater fra Hjørring fik ros fra salen.

Forældre går til medierne

Poul Sørensen kom ind på, at nogle forældre er begyndt at gå til medierne eller retssalene, når de oplever problemer med deres børns skolegang.

Niels Albinus fra Sct. Knuds Skole advarede forældre mod at tro, at man kan gå i dialog gennem pressen. ”Der er kun tabere i de her sager,” sagde han blandt andet. Indlægget fik flere årsmødedeltagere til at efterlyse rådgivning fra DPs side. Poul Haahr Pedersen lagde vægt på, at det er vigtigt at have sit netværk i orden, så man kan få sparring til håndteringen af medierne. Leif Laursen fortalte, hvordan Forældreskolen i Århus håndterer pressen: ”Når der kommer noget fra medierne, så går vi op i øjenhøjde med dem – mindst!”.

De elskede lærerstuderende

Fra salen gik Niels Albinus imod tendensen til at tale skidt om de kommende lærere og appellerede til, at DP yder sit til at højne anseelsen af professionen. Kurt Ernst svarede blandt andet med ordene: ”Jeg elsker dem – også de lærerstuderende!”.

Efter bestyrelsens beretning lagde et panel bestående af Søren Jensen, bestyrelsesformand på Borup Privatskole, Poul Haahr Pedersen, skoleleder på Giersings Realskole, Henriette Kaarsbo Andersen, bestyrelsesformand på Hjørring Private Realskole, og Poul Sørensen, skoleleder på Fredericia Realskole op til debat.

Jazz, sjov og underfundighed

Sct. Ibs Skoles jazzband, stand up-komikeren Thomas Wivel og Steffen Brandt sørgede for frikvarterer for årsmødedeltagerne.

Af Mathias Wulff Jensen

Jazzbandet fra Sct. Ibs skole gav de 325 repræsentanter fra 97 skoler en veloplagt begyndelse på årsmødet med deres repertoire af klassikere, der bredte sig ud over både kendte jazzstandarder til Beach Boys, Chuck Berry og temaet fra The Muppet Show. Bandet og dets talentfulde solister fik mindst halvdelen af de tilstedeværende fødder til at vippe i takt med de swingende toner, og der var masser af klapsalver fra publikum for den flotte optræden.

Fredag aften kom stand up-komikeren Thomas Wivel forbi og underholdt. Thomas Wivel lagde ud med at sige, at han havde glædet sig til at komme, men også be-

klagende måtte indrømme – med hentydning til årsmødedeltagerens alder, at han ikke havde så meget materiale om anden verdenskrig. Så var tonen slået an, og Thomas Wivel kom derefter ind på det meste mellem himmel og jord og mand og kvinde, så der var masser

af gode grin til både de ældre og de yngre dele af publikum. Thomas Wivel, der har gået i skole i både Danmark, England og Frankrig, forbandt mest sin egen skoletid med, at ”vi lavede noget i ler”, og sammenfattede den med ordene: ”Færdighedsregning – Kan I huske det? Jeg blev aldrig færdig...”

Steffen Brandt gæstede årsmødet lørdag formiddag og underholdt med historier om baggrunden for nogle af sine sange, der blandt andet trak tråde tilbage til hans skoletid. Steffen Brandt havde den unge sangerinde og sangskriver Julie Maria med, og de to sang sammen og hver for sig smukt og medrivende nye og gamle sange om kærlighed, frihed og ”splittelsen mellem at forfølge sine drømme eller være forfulgt af sine drømme”, som Steffen Brandt underfundigt formulerede det.

Selv om Steffen Brandt indledte med en bemærkning om, at han kunne se, at der var mange årsmødedeltagere, som hellere havde set, at det havde været B. S. Christianen, som Kurt Ernst havde mødt i lufthavnen – med henvisning til hvordan kontakten til Danmarks Privatskoleforening begyndte ved et tilfældigt møde – fik han og Julie Maria alle i salen til at leve sig med ind i musikkens univers. Det blev en time med både musikalsk skønhed, grin og eftertænksomhed. Og ikke mindst en hel sal fløjtende af fuld hals og trutmund!

Referat af årsmøde d. 26. og 27. oktober 2007

1. Valg af dirigent

Bestyrelsen foreslog advokat Christian de Jonquières, formand for Marie Mørks Skole, Hillerød. Han blev enstemmigt valgt af forsamlingen.

Dirigenten orienterede om indkaldelsen til årsmødet, herunder de i vedtægten fastsatte bestemmelser, frister med mere og meddelte, at han fandt, at årsmødet var lovligt indvarslet. Dette bekræftede forsamlingen.

2. Bestyrelsens mundtlige beretning

Formand for Danmarks Privatskoleforening, Kurt Ernst, fremlagde bestyrelsens mundtlige beretning. Den kan findes på foreningens hjemmeside, www.privatskoleforening.dk, sammen med den skriftlige beretning.

Efter bestyrelsens mundtlige beretning gav dirigenten ordet frit til hvem, der måtte have spørgsmål eller kommentarer.

Skoleleder Stig Madsen, N. Kochs Skole Århus:

Stig Madsen var tilfreds med, at DP vil arbejde for at hæve fripladstilskuddet. Han er dog bekymret for den generelle økonomiske tendens. På N. Kochs Skole hænger budgetterne kun vanskeligt sammen. Der er store udgifter til specialundervisning. Skolen modtager ca. 1,4 mio. kroner i tilskud til specialundervisning, men

skal selv finansiere yderligere kr. 700.000. I alt bruger skolen ca. 10 % af budgettet på specialundervisning og relaterede udgifter. Der bør arbejdes for, at skolerne kan modtage fuld dækning til denne opgave. Stig Madsen berettede desuden, at skolen er presset med hensyn til løn til de ansatte lærere. I Århus Kommune skolevæsen får lærerne en særdeles god løn, og privatskolen skal anvende uforholdsmæssigt mange kroner på lokale løntillæg for at kunne følge med.

Skoleleder Karsten Pedersen, Randers Realskole:

Karsten Pedersen fortalte, at Randers Realskole har en del lærere ansat, der bor i Århus, og i øvrigt oplever det samme lønpres som skolerne i Århus. Skolen finder det vanskeligt at imødekomme dette lønkrav blandt andet på grund af Randers' stedtillægsområde, som er lavere end Århus. Karsten Pedersen berettede blandt andet om en henvendelse skolen havde modtaget fra Fordelingssekretariatet, hvori de udbad sig stikprøve med hensyn til kontrol af refusionsgrundlag. Dette undrede Karsten Pedersen, da skolens revisor blandt andet kontrollerer dette.

Skoleleder Jørn Søllingvraa, Bogø Kostskole:

Jørn Søllingvraa opfordrede Fordelingssekretariatet til at indgå i dialog med skolerne om de forskellige systemer og regler, som skolerne er underlagt.

Kurt Ernst, formand for Danmarks Privatskoleforening, svarede:

Til Stig Madsen: Økonomien er på godt og ondt styrende for skolernes prioritering, også når det drejer sig om specialundervisning. I DP er vi enige om, at der skal ske noget på dette område. Men vi har endnu ikke fundet den rette måde. Det involverer vores tilskudssystem, der skal justeres. De frie grundskoler skal derudover have mulighed for at oprette og drive specialklasser og deciderede specialskoler – ligesom folkeskolen.

Til Karsten Pedersen: Kurt Ernst medgav, at de regionale satsere ikke yder fuld retfærdighed. Kurt Ernst fortsatte, at han populært sagt mener, at pengene skal følge med, også der hvor der er dyre elever og lærere. Vi skal i højere grad differentiere vores tilskud. Vi skal løfte den sociale udfordring, ellers mister vi frihedsrettigheder og kroner. Vi mener stadig, at større skoler skal have flere tilskudskroner.

Til Jørn Søllingvraas indlæg bad Kurt Ernst Anders Langskov, formand for Fordelingssekretariatet, svare.

Anders Langskov, Formand for Fordelingssekretariatet.

Til Karsten Pedersen: Anders Langskov svarede, at Fordelingssekretariatet ikke beder om stikprøvekontrol for at kontrollere skolens revisor. De gør det for at opfylde deres forpligtelse overfor Undervisningsministeriet – det er altså en slags revision af Fordelingssekretariatet.

Til Jørn Søllingvraa: Anders Langskov medgav, at Fordelingssekretariatet er lidt mere lukket i sin struktur end for eksempel skoleforeningerne, men det er fordi Fordelingssekretariatet ikke er en forening, men en slags fællesorganisation. De bestemmelser og nye regler, de løbende arbejder med, kommer til høring i skoleforeningerne. Men Anders Langskov meddelte, at de gerne vil genoptage dialogmøder, hvor både skoler og Fordelingssekretariatet mødes.

Skoleleder Poul Sørensen, Fredericia Realskole:

Poul Sørensen kommenterede de tidligere indlæg vedrørende løn og specialundervisning. Han påpegede, at det er vanskeligt fra centralt hold at tage højde for disse problemstillinger, da der netop er tale om lokalt aftalte løntillæg, som er meget forskellige fra kommune til kommune.

Skoleleder Niels Albinus, Sct. Knuds Skole, Fredericia:

Niels Albinus var glad for den mundtlige beretnings kærlighedserklæring til lærerne. Men han mente, at der ligeledes burde være samme kærlighedserklæring overfor de lærerstuderende, og ikke kun en fokusering på det lavere karaktergennemsnit blandt lærerstuderende. Niels Albinus mente, at der skal sendes et positivt signal til seminarerne og derved skabes mere respekt om lærergeneringen og de studerende.

Skoleleder Martin Madsen, Det Kgl. Vajsenhus, København:

Martin Madsen fortalte om hans oplevelse af samarbejde med Københavns Kommune vedrørende specialundervisning. Han berettede om sin deltagelse i møder med kommunen med det formål, at de frie grundskoler skal indgå i samarbejde med kommunen om specialundervisningskrævende elever. Dette gør skolen meget gerne. Men kommunen er selv med til at vanskeliggøre det, da den ikke afsætter midler til det. Desuden har kommunen i praksis gjort det vanskeligt for skolen at udbygge deres specialundervisningslokaler på grund af administrative og økonomiske forhold, som kommunen har opstillet. Martin Madsen sagde endvidere, at stadig flere forældre og elever flytter til Sverige og ikke, selvom de ønsker det, kan fortsætte på en fri grundskole i Danmark, da de ikke længere er tilskudsberettigede. Dette så Martin Madsen gerne ændret.

Fortsattes på side 12

Medlem af Folketingets uddannelsesudvalg MF Britta Schall Holberg (V) lagde turen forbi DP's årsmøde.

Kurt Ernst, formand for Danmarks Privatskoleforening, svarede:

Til Poul Sørensen: Kurt Ernst gav Poul Sørensen ret i, at man ikke fra centralt hold kan regulere ny løn lokalt. De lokale privatskoler forsøger at indrette sig i henhold til lokale lønniveauer, og der er det vores oplevelse, at der er 98 forskellige niveauer. Så vi er nødt til at knytte det sammen med tilskudsfordelingen og skabe en mere retfærdig model.

Til Niels Albinus svarede Kurt Ernst, at han gerne også meddelte sin kærlighed til de lærerstuderende, hvor der heldigvis er mange gode lærere på de nye årgange. Men karakterniveauet blandt ansøgerne er et signal om uddannelsens status og et krisetegn.

Til Martin Madsen svarede Kurt Ernst, at hvis det ønskes, kan DP eventuelt gå ind i sagen. Dog skal Københavns Kommune have ros for deres integrationsprojekt, hvor de har inddraget de frie grundskoler i et fælles arbejde om integration. Vedrørende elever, der bor i Sverige, vil DP rejse spørgsmålet. DP's opfattelse er dog, at de frie grundskolers hovedfinansiering skal komme fra den danske stat.

Skoleleder Jeppe Tobberup, Helsingre Realskole:

Jeppe Tobberup fortalte, at han er af den klare opfat-

telse, at de frie grundskoler overordnet set i høj grad løser og varetager det sociale ansvar. På Helsingre Realskole har de masser af gode erfaringer med specialundervisningskrævende børn i skolen. Men de oplever problemer, når disse børn går i skolens fritidsordning. For også her kræver de ekstra tilsyn og pædagogisk indsats. Hverken staten eller kommunen vil yde tilskud hertil.

Kurt Ernst, formand for Danmarks Privatskoleforening, svarede:

Til Jeppe Tobberup: Kurt Ernst svarede, at han er enig i, at privatskolerne løser deres andel af opgaverne. Men det må konstateres, at flere politikere har en anden opfattelse. DP skal udbrede budskabet om, at skolerne faktisk bidrager til løsning af de fælles opgaver, så myter og fordomme kan undgås. Med hensyn til støtte til elever i SFO, kommenterede Kurt Ernst, at der desværre er nogle kommuner, som ikke vil træde til og yde den rimelige støtte.

Dirigenten konstaterede dernæst, at der ikke var yderligere kommentarer eller spørgsmål til bestyrelsens beretning, hvorefter forsamlingen tog beretningen til efterretning.

3. Fremlæggelse af regnskab til godkendelse

Næstformand i Danmarks Privatskoleforening, Peter Løgstrup fremlagde regnskab for 2006.

Indtægter i alt	kr.	6.678.056
Udgifter i alt	kr.	6.185.593
Resultat efter skat	kr.	-104.768

Egenkapitalen er pr. 31. december 2006 kr. 5.140.650.

Regnskabet blev enstemmigt godkendt af forsamlingen.

4. Indkomne forslag

Dirigenten konstaterede, at der ikke var indkommet forslag til drøftelse.

5. Fremlæggelse af budget til godkendelse

Næstformand i Danmarks Privatskoleforening Peter Løgstrup fremlagde budget for 2008, som tilstræber balance. Hernæst fremlagde han bestyrelsens forslag til kontingent for 2008:

Grundbeløb pr. skole kroner	9.750 (uændret)
Pr. elev til og med 500 elever kroner	120
(en stigning på 4 kroner pr. elev)	
Pr. elev over 500 elever kr.	74
(en stigning på 4 kroner pr. elev)	
Lederuddannelsespulje pr. elev kroner	7 (uændret)

Dirigenten konstaterede, at der ikke var spørgsmål eller kommentarer til budgettet og kontingentforslaget for 2008, og forsamlingen godkendte herefter budget og kontingent for 2008.

6. Valg

a) bestyrelsesmedlemmer

På valg var Kurt Ernst, Peter Løgstrup, Karsten Suhr og Søren Spanager. Søren Spanager ønskede ikke genvalg.

Bestyrelsen foreslog Henriette Kaarsbo Andersen, formand for Hjørring Private Realskole, som medlem af bestyrelsen.

Dirigenten spurgte forsamlingen om der var øvrige der ønskede at stille op, hvilket ikke var tilfældet.

Efter at de pågældende havde haft lejlighed til at ytre sig, bekræftede forsamlingen med klapsalver valget af Henriette Kaarsbo Andersen samt genvalg af Kurt Ernst, Peter Løgstrup og Karsten Suhr.

b) bestyrelsessuppleanter

På valg var Hanne Wenzell og Poul Sørensen. Hanne Wenzell ønskede ikke genvalg.

Bestyrelsen foreslog Karina Houborg, næstformand ved Elise Smiths Skoles bestyrelse.

Dirigenten spurgte forsamlingen, om der var øvrige, der ønskede at stille op, hvilket ikke var tilfældet.

Efter at de pågældende havde haft lejlighed til at ytre sig, bekræftede forsamlingen med klapsalver valget af Karina Houborg og genvalget af Poul Sørensen.

c) Valg af medlemmer til Pædagogisk Udvalg

På valg var Poul Erik Hovelsø, skoleleder ved Sct. Mariæ skole, Aalborg, samt Jørgen Korsager Jensen, afdelingsleder ved Taastrup Realskole.

Dirigenten spurgte forsamlingen om der var øvrige, der ønskede at stille op, hvilket ikke var tilfældet.

Forsamlingen bekræftede dernæst med klapsalver valget af Poul Erik Hovelsø samt Jørgen Korsager Jensen.

d) statsautoriseret revisor

På valg var Deloitte ved Erik Andersen, Odense. Han blev genvalgt.

e) kritisk revisor og suppleant

På valg var Børge Krogh og Martin Madsen. Børge Krogh ønskede ikke genvalg.

Bestyrelsen foreslog Martin Madsen, skoleleder Det Kgl. Vajsenhus, København som kritisk revisor samt Poul Haahr Pedersen, skoleleder Giersings Realskole, Odense, som suppleant.

Dirigenten spurgte forsamlingen om, der var øvrige, der ønskede at stille op, hvilket ikke var tilfældet.

Forsamlingen bekræftede dernæst med klapsalver valget af Martin Madsen samt Poul Haahr Pedersen.

Fortsættes på side 14

7. Eventuelt

*Skoleleder samt formand for Fordelingssekretariatet
Anders Langskov, Vinderup Realskole:*

Anders Langskov beklagede de problemer, skolerne har oplevet ved indberetning til lærerregistret, og takkede skolerne for det store arbejde, der har resulteret i et fuldt opdateret register, herunder lønoplysninger.

Anders Langskov fortalte dernæst om det kommende kursus-katalog for Kursusmarkedspladsen, kursus-samarbejdet mellem DP og Frie Skolers Lærerforening. Han opfordrede skolerne til at gøre brug af de mange kurser.

Kurt Ernst, formand for Danmarks Privatskoleforening:
Kurt Ernst takkede dirigenten for en flot indsats og

vejledning gennem årsmødets dagsorden. Han takkede dernæst forsamlingen for et godt årsmøde med spændende og indholdsrige debatter og indlæg.

Dernæst rettede han en tak til Søren Spanager som udtrådte af foreningens bestyrelse. Han fremhævede Søren Spanagers store arbejde for kostskoler samt den danske sommerskole.

Dirigenten afsluttede dernæst dagsordenen for årsmødet, takkede forsamlingen og erklærede årsmødet for gennemført og afsluttet.

Referat godkendt af dirigenten Christian de Jonquières d. 1. november 2007.

Udskiftning i bestyrelsen

Bestyrelsen i Danmarks Privatskoleforening siger farvel til Søren Spanager efter 18 års medlemskab. Henriette Kaarsbo Andersen, der er bestyrelsesformand på Hjørring Private Realskole blev på årsmødet valgt som nyt medlem af bestyrelsen.

Om demokratiets salt – og brokkerøvens ret til at yppe kivi i en tid med stadig og velopdragen forandringstilpasning

Af
Søren Keldorff,
cand. psych.,
lektor ved
Aalborg
Universitet

Fra tid til anden synes jeg, at vi i Danmark mangler noget mere brok. Folk finder sig i bred almindelighed i hvad som helst, bare fordi tingene skal køre derudad. Kontrolsamfundet vokser og negligerer hovmodigt den trods alt stigende modstand. Både pædagogerne modstand mod at skulle lave udviklingsplaner og lærernes modstand mod at skulle afholde PISA-test blevet overhørt, selv om begge parter i folkestyrets ånd og med rettidig omhu har ytret betænkelighed over, at disse tidsrøvere med stor sandsynlighed vil krympe de pædagogiske kerneydelser i forhold til børnene. Tidsånden er ikke til at gøre indsigelser mod de dominerende strømninger.

Har vi egentligt noget at værne om – noget der er særligt værdifuldt? Eller er alt efterhånden bare i orden, blot det øger indkøbsvognens indhold af dumme forbrugsvarer for familien Danmark? Hvis vi har, må vi slå til lyd for hver en Rasmus-modsat, der fra tid til anden besværliggør ligegyldighedens overtagelse af demokratiet og besværliggør den ensrettende forbrugs- og politikskruens tendens til med umådeligt lethed at køre videre i selvsving. Hvad enten der er tale om folkestyret, skolebestyrelsen eller et helt tredje forum, har vi lige så meget brug for de kritiske stemmer som de feterede kreative.

I min tilværelse som universitetslektor gennem godt 30 år på Aalborg Universitet har jeg fagligt beskæftiget mig

med at udvikle og forske i gruppearbejdsformen, der alt andet lige har en del til fælles med mange andre sociale fora, som vi kender fra dagligdagen. Hvert år modtager jeg 500-700 nye studerende, der skal forberedes til den gruppebaserede studieform. For ca. 10 år siden havde jeg en gruppe, hvor to medlemmer i en gruppe ”tændte” så voldsomt negativt på hinanden, at man ikke kunne få ørenlyd. Den ene fungerede sådan, at han skulle høre sig selv tale for at få en god idé. Derfor talte han uafbrudt og meget forstyrrende. Den anden var beskaffen således, at han borede en verbal syl i alt det vrøvl, der nødvendigvis kom fra den første. I en sådan situation er der ingen nemme løsninger, men efterfølgende gjorde vi de to til genstand for en undersøgelse af grupperollers betydning.

De to blev hver især placeret i nye grupper efter Belbins teori om grupperoller, hvori snakkehovedet kunne klassificeres som idémaker (”plant”) og brokkerøven som kontrollør (”monitor evaluator”). Begge grupper lavede et fremragende resultat og fik bedre karakterer end sammenligningsgrupperne. Bagefter vurderede gruppernes medlemmer, at begge de besværlige havde været helt nødvendige ressourcer for det gode slutresultat.

Hvad var så forskellen på den første og den anden gruppedannelse? Den første gruppe gik i stå, fordi den ikke kunne rumme den stærke interne dynamik. De næste grupper holdt balancen bedre, blandt andet ved hjælp af en bødekasse som holdt snakkehovedet lidt i skak!

Ud af forskningsprojektet kom bogen ”Når krage ikke søger mager”, der beskriver, hvad der sker, når man ikke bare reagerer som de fleste, der finder

de anderledes typer lidt for besværlige og derfor danner grupper efter Rip-Rap-og-Rup-modellen. Når kragerne søger mager, undgås de knaster, som faktisk i sidste ende kan gøre resultatet sublimt, fordi de tvinges til at være vedholdende og klare besværet. Dette skete også, da de ovennævnte senere skulle danne frivillige grupper. Umagen – snakkehovedet og brokkerøven – blev valgt fra, og resultaterne blev igen gennemsnitlige. Hvorfor valgte grupperne sådan? Sikkest fordi forskellighed nok gør resultatet bedre, men ikke nødvendigvis arbejdet sjovere.

Der ligger to vigtige pointer i dette. For det første giver gruppearbejde – om det er i en studiegruppe, en skolebestyrelse eller i en lærergruppe – ikke altid det bedste resultat, når det er sjovest. Forskellighed fordrer sociale kompetencer, når man skal have både brokkehoveder og brokkerøve til at trække på samme hammel. Disse sociale kompetencer kan man stort set kun tilegne sig gennem besværet med at være udsat for forskellighed – og brok.

Dernæst er den gode nyhed, at besværet belønnes med bedre resultater. Mange har lært lektion – blandt andet erhvervslivet der i rigt omfang har taget projektarbejdsformen til sig – og er blevet klar over, at der er brug for både brok og kreativitet – og ikke mindst de sociale kompetencer, der kan håndtere begge dele.

I den ligning overser vi tit de besværlige brokkerøve og ønsker dem til Langtbortistan. Det skal vi lade være med. Både den offentlige debat og skolebestyrelsesmødet har brug for dem: De er demokratiets – og fremskridtets – salt.

BAGSIDEN

Klostermarksskolen, Aalborg

Skoleleder Børge Krogh, der har været leder af skolen gennem 16 år, går på pension den 1. januar 2008. Han fejres med en reception på skolen torsdag den 13. december fra kl. 15.00–18.00. Som ny skoleleder fra den 1. januar 2008 er ansat Lars Peter Nitschke, der kommer fra en stilling som skoleleder på Skørbæk-Ejdrup Friskole ved Nibe.

Th. Langs Skole, Silkeborg

Skolens fejrede sit 125 års jubilæum med en reception i den gamle seminarieaula den 23. november fra 13.00–15.00. På torvet foran skolen var der om formiddagen opstillet en musiktribune og telt med stande.

Frederik Barfods Skole

Skoleleder Peter Klixbüll har valgt at søge nye udfordringer og fratræder sin stilling med udgangen af december. Han fejres med en reception tirsdag den 11. december kl. 15.00–17.00 i skolens musiklokale.

Høng Privatskole

Inga Christensen er ansat som ny skoleleder. Hun har været ansat på skolen siden august 1978 og blev udnævnt til souschef i august 2000.

Det Kgl. Vajsenhus

Skoleleder Martin Agerbak Madsen blev fejret med en reception på skolen den 1. november i anledning af hans 50 års fødselsdag.

Kostskolen i Sønderjylland

Karsten Degnbøl er ansat som ny leder af kostskolen. Han kommer fra en stilling som ungdomsskoleinspektør i Ribe Kommune.

Sct. Michaels Skole, Kolding

Lørdag den 3. november 2007 fejrede skolen sit 125 års jubilæum med åbent hus for nuværende elever og forældre om formiddagen. Om eftermiddagen var der åbent hus for gamle elever og tidligere ansatte og en stor jubilæumsfest i KFUM-hallerne om aftenen.

Haderslev Realskole

Viceskoleleder Erik Hørlyk fylder 60 år den 18. december. Det fejres med en reception på skolen fra kl. 14.00–16.00 på dagen.

Kurser

Temadag for skoleledelse og SFO-ledelse den 13. december 2007. For mere info se venligst www.privatskoleforening.dk

Bestyrelsesseminar den 25.–26. januar 2008.

For mere info se venligst www.privatskoleforening.dk

Skolelederkonference den 6.–7. marts 2008 på Hotel Svendborg.

Midtvejsmøde den 3. april på Hotel Nyborg Strand.